

PWYLLGOR CRAFFU DECHRAU'N DDA

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 18 Mai, 2026.

Mae papurau'r cyfarfod ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

I weld y cyflwyniad a'r drafodaeth ddilynol ar gyfer unrhyw eitem agenda Rhan I, cliciwch ar yr hypergyswllt sydd wedi'i gynnwys yn ei deitl isod.

Yn bresennol: Y Cynghorydd S.J. Haines (Cadeirydd); Y Cynghorwyr: A. Asbrey, J. Aviet, B. Dodd, W. Gilligan, J. Lynch-Wilson, S.M. Hanks, W.A. Hennessy, N.B. Marshallsea, H.M. Payne ac R.R. Thomas.

Aelodau Cyfetholedig: M. Werrett (Yr Eglwys yng Nghymru), Dr. M. Price (Yr Eglwys Gatholig Rufeinig) a K. Riddick (Llywodraethwr Rhiant – Sector Uwchradd)

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorwyr R.M. Birch (Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg), I.R. Buckley, L. Burnett (Arweinydd Gweithredol ac Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau) ac E. Williams (Aelod Cabinet dros Gofal Cymdeithasol ac Iechyd).

14 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngrwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol".

15 [PENODI IS-GADEIRYDD](#) –

PENDERFYNWYD – Y Cynghorydd W.A. Hennessy yn cael ei benodi'n Is-gadeirydd am y flwyddyn Ddinesig.

Pleidleisiwyd ar ddau enwebiad ar gyfer swydd yr Is-gadeirydd, y Cynghorwyr H.M. Payne a W.A. Hennessy. Yn ddiweddarach, yn ystod y cyfarfod, dywedodd y Cynghorydd W. Gilligan ei bod wedi cael ei datgysylltu o'r cyfarfod am eiliad yn ystod y bleidlais dros y Cynghorydd H.M. Payne, a'i bod wedi bwrw ei phleidlais i gefnogi enwebiad y Cynghorydd Hennessy mewn camgymeriad.

16 [YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB](#) –

Derbyniwyd hwn gan y Cynghorydd N.P. Hodges.

17 [DATGANIADAU BUDDIANT](#) –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

18 [COFNODION](#) –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Mawrth, 2026 fel cofnod cywir.

19 [CADARNHAU HAWLIAU PLEIDLEISIO AR GYFER AELODAU CYFETHOLEDIG O BWYLLGOR CRAFFU DECHRAU'N DDA](#) –

ARGYMHELLWYD – Y dylid nodi hawliau pleidleisio'r Aelodau Cyfetholedig hynny sy'n bresennol yng nghyfarfod y Pwyllgor.

Rheswm dros yr argymhelliad

Cadarnhau'r eitemau ar yr agenda a hawliau pleidleisio'r Aelodau Cyfetholedig hynny sy'n bresennol yn y cyfarfod sydd â hawliau pleidleisio.

20 [TREFNIADAU CRAFFU: ADOLYGIAD BLWYDDYN GYNTAF A CHYMERADWYAETH Y RHAGLEN WAITH YMLAEN 2026/27 \(CAC\)](#) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu ac amlinellodd y gweithgaredd a'r gwaith a wnaed yn ystod y flwyddyn Ddinesig flaenorol o dan y trefniadau Craffu diwygiedig. Gofynnwyd i'r Pwyllgor ystyried a chytuno ar ei Raglen Waith Ymlaenllaw arfaethedig ar gyfer 2026/27.

Gofynnodd y Pwyllgor am drefnu ymweliad safle ar gyfer Ysgol Llanilltud Fawr, gydag ymweliadau ysgol eraill i'w cydlynu rhwng yr Is-gadeirydd a'r Gwasanaethau Democrataidd. Yn ogystal, byddai ymweliadau'n cael eu trefnu i weld Gwasanaethau Ieuenctid y Cyngor a Dechrau'n Deg.

Gofynnodd y Cadeirydd am adroddiad ar y sefyllfa sy'n effeithio ar Ysgol Llanilltud Fawr a oedd wedi'i rhoi o dan fesurau arbennig.

Yn dilyn trafodaeth ar yr eitem, y Pwyllgor

ARGYMHELLWYD –

(1) Y dylid cytuno ar y Rhaglen Waith Ymlaen a atodwyd i'r adroddiad (Atodiad A).

(2) Y dylid cyhoeddi'r Rhaglen Waith Ymlaen y cytunwyd arni ar wefan y Cyngor er gwybodaeth i'r cyhoedd.

(3) Y dylid y Pwyllgor yn ystyried gweithgaredd Adolygiad Gorchwyl a Gorffen yn y dyfodol ar ôl cwblhau'r adolygiad parhaus presennol sy'n archwilio'r effaith ar ysgolion o orfod gwneud penderfyniadau cyllidebol anodd.

(4) Y dylid y Pwyllgor yn cydnabod y statws presennol mewn perthynas ag Argymhellion Gorchwyl a Gorffen presennol ac yn cymeradwyo'r cynnig i dderbyn diweddariad pellach ym mis Tachwedd 2026, gan gynnwys manylion am gynnydd gweithredu a sefydlu system olrhain i alluogi monitro mwy rheolaidd.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) Er mwyn galluogi'r Pwyllgor Craffu i gymeradwyo rhaglen waith ar gyfer y flwyddyn Ddinesig sydd i ddod a oedd yn adlewyrchu blaenoriaethau'r Aelodau, yn sicrhau cynllunio ymlaen llaw effeithiol, ac yn cefnogi'r Pwyllgor i gyflawni ei rôl Craffu.

(2) Er mwyn hyrwyddo agoredrwydd, tryloywder ac ymgysylltiad cyhoeddus trwy roi gwelededd clir i drigolion, rhanddeiliaid a sefydliadau partner o waith cynlluniedig y Pwyllgor ar draws y flwyddyn Ddinesig.

(3) Er mwyn ystyried gweithgaredd Adolygiad Gorchwyl a Gorffen yn y dyfodol ar gyfer 2026/27.

(4) Er mwyn galluogi goruchwyliaeth effeithiol gan y Pwyllgor trwy ddiweddariadau amserol ar gynnydd gweithredu a datblygu system i gefnogi monitro rheolaidd.